

Individuálna výročná správa
obce J A S E N I C A
za rok 2018

Ing. Richard Pekar
starosta obce

OBSAH	str.
1. Identifikačné údaje obce	4
2. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
3. Základná charakteristika obce	
3.1. Geografické údaje	5
3.2. Demografické údaje	5
3.3. Symboly obce	5
3.4. Logo obce	5
3.5. História obce	6
4. Plnenie úloh (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	
4.1. Výchova a vzdelávanie	16
4.2. Sociálne zabezpečenie	16
4.3. Kultúra	16
4.4. Hospodárstvo	16
5. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	
5.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2018	17
5.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárstva za rok 2018	20
5.3. Rozpočet na roky 2019 – 2021	20
6. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	
6.1. Majetok	21
6.2. Zdroje krytia	23
6.3. Pohľadávky	24
6.4. Záväzky	24
7. Hospodársky výsledok za rok 2018 – vývoj nákladov a výnosov	25

8. Ostatné dôležité informácie	
8.1. Prijaté granty a transfery	26
8.2. Poskytnuté dotácie	27
8.3. Významné investičné akcie v roku 2018	27
8.4. Predpokladaný budúci vývoj	27
8.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	27

1. Identifikačné údaje obce

Názov: OBEC JASENICA
Sídlo: 018 17 Jasenica 130
IČO: 00317349
Štatutárny orgán obce: Ing. Richard Pekar
Telefón: 042/4385184
E-mail: jasenica@stonline.sk
Webová stránka: jasenica.sk

2. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Ing. Richard Pekar
Zástupca starostu obce: Ing. Milan Jankoviech
Hlavný kontrolór obce: Ing. Anna Hošťáková
Obecné zastupiteľstvo: 7 členov :
Ing. Milan Jankoviech, Jozef Janáček, Ján Jurkemík,
Norbert Turičik, Mgr. Martina Zelenáková, Jana Pavlíková,
Martina Moravíková

Komisie:

Finančná komisia, výstavby a investičného majetku – predseda Ing. Milan Jankoviech
Komisia verejného poriadku a ŽP – predseda Jozef Janáček
Komisia školstva, mládeže, kultúry a športu – predseda Mgr. Martina Zelenáková
Komisia na ochranu verejného záujmu – predseda Ján Jurkemík

3. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

3.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce :

Obec Jasenica leží v regióne Horné Považie v Trenčianskom kraji. Nachádza sa na začiatku Papradňanskej doliny.

Susedné mestá a obce :

Obec susedí z juhu mestskou časťou Podvažie, zo severu obcou Stupné a zo západu s obcou Udiča.

Celková rozloha obce : 730 ha

Nadmorská výška : 311 m n.m.

3.2. Demografické údaje

Počet obyvateľov **1 163**

z toho

ženy 586

muži 577

Veková kategória

Od 0 – 18 250

Od 19 - 913

3.3. Symboly obce

Erb obce :

V striebornom štíte zo zelenej pažite vyrastajúce dve zlaté slnečnice na zelených listnatých stopkách, pravá na dvojlistej a ľavá na štvorlistej, medzi nimi vyrastajúci zelený jaseň.

Vlajka obce :

Obecná vlajka má podobu piatich pozdĺžnych pruhov bieleho, žltého, zeleného, žltého a bieleho. Vlajka má pomer 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu

3.4. Logo obce

Obec Jasenica okrem svojich symbolov nemá logo obce.

3.5. *História obce*

Starovek

Prvá písomka zmienka o Jasenici je z konca stredoveku, no jej osídlenie je ďaleko staršie. Niekedy pred 5000 - 3500 rokmi, žili na území Papradnianskej doliny pravekí roľníci. Na území Jasenice pravekí ľudia po sebe zanechali kamenné nástroje v Prednej hôrke, pod Hradišťom a v intraviláne obce.

V obrábaní pôdy pokračoval ľud Lužickej kultúry, ktorí sa živil hlavne roľníctvom a chovom zvierat. Na mieste dnešnej školy mali títo ľudia z Bronzovej doby svoje pohrebisko, ktoré sa našlo práve pri kopaní základov novej školskej budovy v roku 1960. Pre túto kultúru bolo charakteristické spaľovanie mŕtvych a záľuba v bronzových predmetoch. V Jasenici sa našlo vyše 50 žiarových hrobov, ktoré boli vyhlbené v hĺbke od 60 do 120 cm. Často bola okolo nich aj kamenná skrinka alebo malá mohylka. Našlo sa tu aj niekoľko bronzových (napr. bronzový nôž) a železných predmetov. Pohrebisko tu zrejme bolo dlhšiu dobu a slúžilo asi širšiemu okoliu. V okolí pohrebiska stálo aj sídlisko, ktoré bolo pravdepodobne v polohe Duhé v Stupnom.

Pre Lužický ľud bolo charakteristické aj budovanie hradísk, veľkých opevnení, ktoré boli centrom obchodu, kultu a remesla. Takéto drevené opevnenie stálo aj na vrchu Hradište a vytrvalo až do Rímskej doby, čiže približne 800 rokov.

V ďalšom období v Európe začal rozmach Keltov. Dostali sa aj na územie Jasenice a podrobili si lužické obyvateľstvo. Stopy po nich v podobe laténskych grafitových črepov sa našli vo Veľkej Jasenici pod severným úpäťm Hradišťa, v okolí Prednej Hôrky a na sídlisku Mikulské pole pri Zákľapí.

Neskôr, v Rímskej dobe, sa toto územie vo Veľkej Jasenici stalo centrom širšieho okolia na strednom Považí. Na prelome letopočtov sa na rozhraní Jasenice a Udiče nachádzalo sídlisko väčších rozmerov. Tiahlo sa od polohy Pod Banátom (nad osadou Uhry), cez Zákľapie, Mikulské pole a sedlo medzi Klapím a Hradišťom a pokračovalo pod severným úpäťm Hradišťa až po lokalitu Koliba. Ďalej zachádzalo k Prednej Hôrke až ku dnešnej ceste z Jasenice do Udiče. Sídlisko bolo dlhé asi 1,5 - 3 km, chránili ho tri drevené opevnené hradiská (Hradište, Predná hôrka a Klapy) a žil tu ľud púchovskej kultúry spolu s potomkami Keltov. Severným okrajom sídliska prechádzala stará cesta od hradiska Veľký vrch v Divinke cez Bytču, severnou stranou Váhu. Prechádzala návrším medzi Beňovom a Jasenicou a pokračovala do Udiče, Klieštiny až k Lyskému priemyslu ďalej na Moravu.

Z tohto obdobia sa na týchto miestach našlo veľa črepov z nádob, kamenné formičky na odlievanie bronzových predmetov, mazanice z chát. Spolu sa našlo asi 260 kovových predmetov (keltská strieborná minca, rôzne bronzové spony, železné strelky, ihly a nádoby). V polohe Predná hôrka sa podarilo nájsť veľa keramiky, dokonca skoro celé nádoby, ktoré sa dali zrekonštruovať. Objavil sa tu tiež kamenný žarnov na mletie obilie, ihla spony, malá kramlička, strela zo šípa, zlomok zo šípa, hlinené prasleny, ostroha z nohy kohúta. Sláva veľkého sídliska zanikla približne v 1. st. po Kr. pod náporom Germánov.

V čase sťahovania národov, keď na územie Slovenska prišli Slovania, na Hradišti pravdepodobne ešte bolo nejaké hradisko – opevnenie. Ľudia ho asi zakomponovali do názvu vrchu a do dnešných dní nám pripomína, že na Hradišti bolo kedysi hradisko.

Počas stredoveku, v 11.-12. storočí bolo pri starom cintoríne mladohradištné osídlenie a v polohe Na Medzi stálo sídlisko osady, ktorá sa nachádzala na rozhraní Jasenica a Udiče v sedle medzi Hradišťom a Vrádišťom. O storočie neskôr sa už latinská podoba názvu Jasenica začala postupne objavovať v dobových spisoch. Najskôr iba ako územie, a od roku 1269 už ako dedinka, a v rôznych obmenách sa objavuje až dodnes.

História Jasenice

Prvým známym vlastníkom územia Jasenice ako súčasti Bytčianskeho hradného panstva bol nitriansky biskup. Územie severozápadného Slovenska bolo v priebehu 12. storočia pripojené k Uhorskému kráľovstvu a cirkevne sa stalo územím obnoveného Nitrianskeho biskupstva. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1269, čím sa radí medzi najstaršie obce v okrese Považská Bystrica.

Zemianska obec (Veľká) Jasenica

Podľa zachovanej listiny predal nitriansky biskup Michal II. 6. júna 1394 abovskému podžupanovi Mikulášovi Suňogovi v Jasenici dedičné richtárstvo za 50 ríšskych mariek.¹ Suňogovcom sa na Považí darilo. Za služby kráľovi získavali ďalšie funkcie a majetky. Mikulášov syn Matej bol v roku 1458 zapísaný ako kráľovský človek hradu Bystrica, v roku 1462 Košece. Matejovi synovia Gašpar a Bartolomej dostali v roku 1487 od kráľa Mateja Korvína Visolaje a Sverepec. Gašpar si vzal za manželku vdovu po majiteľovi budatínskeho panstva Rafaelovi z Hatného Alžbetu Turóciovú a stal sa zakladateľom budatínskej vetvy rodu.

Bartolomej získal územie (Veľkej) Jasenice do držby a založil jasenickú zemiansku líniu rodu. Panstvo Veľká Jasenica vlastnili Suňogovci 482 rokov.

Zrušenie poddanstva

V roku 1848 prebehla celou Európou revolučná vlna. Bezprostrednou príčinou bola dlhotrvajúca hospodárska kríza v celej Európe a napokon veľká neúroda a hladomor roku 1847. V Habsburskej monarchii sa všeobecná nespokojnosť obrátila proti politickému systému, proti šľachtickým výsadám a proti poddanským povinnostiam. Už od novembra roku 1847 prebiehal v Bratislave uhorský snem. Hlavnou požiadavkou bolo zrušenie poddanstva. 13. marca 1848 vypukla revolúcia vo Viedni. Správy o revolúcii vo Viedni a radikalizácii v Pešti vyústili do prijatia tzv. marcových zákonov.

Jedným z hlavných bodov marcových zákonov bolo zrušenie poddanstva, odstránenie roboty, cirkevného desiatku, zemepanského deviatku a iných poddanských povinností.

Suňogovcov zrušenie poddanstva výrazne postihlo. Chýbali im poddaní, ktorí predtým zadarmo ich pôdu obrábali v rámci odrábania si povinných poddanských robôt. Teraz si museli na obrábanie tejto pôdy najat' za peniaze robotníkov alebo ju dať do prenájmu. Veľmi ťažko si zvykali na zmenené podmienky. Ján Suňog sa snažil majetok spravovať „po novom“, ale nie s veľkým úspechom. Po neúspešných podnikateľských pokusoch so súkenkou a ťažbou uhlia celé panstvo Veľká Jasenica musel pre dlhy predať.

5.11.1876 kúpil majetok David Kuffler.

Rósovci

30.12.1889 kúpil majetok József Lord s Valériou Jakobi, ale už 22. mája 1890 ho získala manželka Lajosa Rósu Mária Dorottya Gobertina barónka Schmertzingová (Irma). Upravili si panstvo na svoj obraz, ale kaštieľ, kde trávila rodina život d'aleko od ruchu veľkomesta sa stal pre barónku osudným. Podľa ústnej tradície si nešťastnou náhodou pri epileptickom záchvate od svietnika zapálila šaty a uhorela. Pochovali ju 13. januára 1900 do hrobky v novogotickom štýle na cintoríne vo Veľkej Jasenici.

Panstvo v spoluvlastníctve 18 gazdovských rodín

Po smrti barónky 8.6.1900 panstvo prešlo na jej štyri nepľnoleté deti Maximilianu, Johannu, Eleméra a Erszébet. Tie v dospelosti sídlo opustili a 27. januára 1907 kúpili majetok za 108 000 korún 18 rodín, ktorých potomkovia vlastnia veľkú časť pozemkov dodnes.

Malá Jasenica

Zatiaľ čo dejiny Veľkej Jasenice sú dejinami vzostupu a pádu zemianskej vetvy rodu Suňogovcov, dejiny Malej Jasenice sú pevne zviazané s dejinami panstva Bytča a životom farnosti Svätého Michala Archanjela.

Malá Jasenica - jedna z najstarších farností na strednom Považí

Farnosť v Jasenici bola pravdepodobne už v tom období jedným z centier duchovného života ako o tom svedčí súpis cirkevných desiatkov z rokov 1332 – 1337, podľa ktorého Jasenica platila 5 grošov cirkevného desiatku.

Farnosti v okolí Jasenice v súpise cirkevných desiatkov z rokov 1332 - 1337

<i>Farnosť</i>	<i>Meno farára</i>	<i>Výška desiatku</i>
<i>Bytča</i>	<i>Stephanus</i>	<i>12 grošov</i>
<i>Jasenica</i>	<i>Eliáš</i>	<i>5 grošov</i>
<i>Udúča</i>	<i>Tomáš</i>	<i>6 grošov</i>
<i>Bystrica</i>	<i>Paulus</i>	<i>17 grošov</i>

Pôvodný kostol stál na mieste dnešného cintorína v Malej Jasenici.

Striedanie majiteľov

Nitrianske biskupstvo zostalo majiteľom Bytče až do polovice 15. stor. Jedinú vážnu zmenu v držbe Bytče znamenali roky 1300 - 1321, keď sa majetkov nitrianskeho biskupstva a značnej časti Považia zmocnil Matúš Čák Trenčiansky. Zložitejšie boli vlastnícke vzťahy v 15. stor. a v prvej polovici 16. stor. Vo vlastníctve Bytčianskeho panstva sa vystriedalo niekoľko feudálnych pánov, podľa toho, kto nadobudol prevahu, alebo kto sa dostal do milosti alebo nemilosti u panovníka. Tak sa Bytče postupne zmocnili Ján Podmanický, Peter Kostka a Rafael Podmanický. Po smrti lúpežného rytiera Rafaela Podmanického v roku 1558 prešlo panstvo Bytča do

vlastníctva kráľa. Od neho v r. 1563 získal za 17 000 zlatých do tretej generácie hrad Hričov a značne poškodený starý zámok v Bytči spolu s panstvom a mestom František Thurzo.

Turzovci - storočie reformácie

V 16. storočí zasiahla kresťanskú Európu reformácia. V tom čase sa uhorská šľachta hlásila k Lutherovmu učeniu a v duchu hesla „koho je panstvo, toho je náboženstvo“ sa aj jasenická farnosť prihlásila k evanjelickej cirkvi.

V Jasenici došlo k pretvoreniu katolíckej farnosti na evanjelický cirkevný zbor v roku 1572. Ak súpis dôchodkov jasenickej farnosti, tak ako sú známe od roku 1610 od Jána Fabiániho vyslovene uvádza samostatnú „učiteľskú“ pôdu („...z hornej a dolnej strani zeme okolo kostela okrom Pri cinterine rektorskej zeme...“) môžeme predpokladať, že už v tom čase bola v Malej Jasenici pri kostole škola. To by znamenalo, že škola v obci má od tých čias viac ako 400 ročnú tradíciu.

Františkovi Turzovi sa z manželstva s Barborou nenarodili žiadne deti a preto sa po jej smrti 28.6.1562 znovu oženil s Katarínou Zrínskou. Z tohto manželstva sa narodil neskorší uhorský palatín a majiteľ Jasenice Juraj Turzo. Započal výstavbu nového reprezentačného sídla v Bytči, ale jeho dostavby sa už nedožil, zomrel 17. marca 1574 na Oravskom hrade. Do zámku sa nastťahoval jeho syn Juraj. Ten z Bytče urobil centrum vzdelanosti, kultúry a spoločenského života. Pre svadby svojich siedmich dcér postavil známy sobášny palác.

Esterházióvcí - návrat do katolíckej cirkvi a stavba nového kostola

Po smrti Juraja Turzu sa dedičom stal jeho jediný syn Imrich. Ten neočakávane zomrel v mladom veku 23 rokov bez toho, že by zanechal mužského potomka.

Jeho vdova, Kristína Nyáry de Bedeghsa sa druhýkrát 21.7.1624 v Sučanoch vydala za Mikuláša Esterháziho, zakladateľa fraknóoskej vetvy Esterházióvcov. Jediná dcéra Imricha Thurzu, ktorá sa dožila dospelosti Alžbeta sa vydala 26.9.1638 za Štefana Esterháziho, syna jej nového nevlastného otca. Jej manžel 4 mesiace po narodení ich dcéry Uršuly umrel a o rok nato umrela aj ona. Dcéra Uršula sa ako 14 ročná 7.2.1655 vydala za otcovho brata a maminho švagra Pavla Esterházyho, uhorského palatína, čím celé bytčianske panstvo natrvalo prešlo do držby Esterházióvcov.

Keďže Esterháziovci stáli na strane Habsburgovcov a katolíckej cirkvi, v zmysle zásady Koho panstvo, toho náboženstvo svojimi aktivitami všemožne podporovali návrat svojich poddaných do katolíckej cirkvi. V roku 1792 bola v Malej Jasenici dokončená stavba nového kostola v neskorobarokovom slohu, ktorý nahradil schátraný kostol na mieste dnešného cintorína.

Nieslo to zo sebou aj negatívne následky, pretože povstalecké vojská protestantského tábora počas uhorských stavovských povstaní niekoľkokrát spustošili aj Považie a vysporiadavanie si účtov medzi oboma tábormi bolo veľmi kruté – mučenie, kruté popravy a predávanie do otroctva. Táto nevraživosť bola ukončená až Tolerančným patentom Jozefa II. z 13.októbra.1781, ktorý uzákonil slobodu vierovyznania.

Leopold Popper - svetský patrón jaseníckej farnosti

Pozemky bytčianskeho panstva Esterháziovci prenajímali. Od roku 1855 do roku 1861 pozemky esterháziovského majera v Malej Jasenici prenajali Jozefovi Kuhovi. Pravdepodobne od roku 1862 bol ďalším nájomníkom Bernat Schlesinger z Papradna. V tomto roku Esterháziovci prenajali celé panstvo Bytča bohatému obchodníkovi s drevom Leopoldovi Popperovi. O šesť rokov neskôr sa panstvo stalo natrvalo majetkom Popperovskej rodiny. Kúpou panstva Bytča sa stal barón Popper aj svetským patrónom jaseníckej farnosti. Keďže bol židovského vierovyznania, v kostole ho musel zastupovať katolícky zástupca.

Schlesingerovci - poslední majitelia majera v Malej Jasenici

Leopold Popper bol najväčším obchodníkom s drevom v celom Rakúsko-Uhorsku, preto ho zaujímali lesy a poľnohospodársku pôdu nemal záujem. Z toho dôvodu sa vlastníkom majera v Malej Jasenici stal jeho dovtedajší nájomník Bernat Schlesinger z Papradna. V roku 1913 boli v pozemkových knihách ako vlastníci majera v Malej Jasenici Eduard Schlesinger a jeho manželka Charlotta Fani rodená Hellerová. Ich prvý syn Bernhard (30.1.1876) a druhý syn Moritz (16.2.1878) sa narodili v Bytči, ich tretí syn Arthur sa 2.9.1880 narodil už v Jasenici. V Jasenici sa narodil aj ďalší syn Gejza (6.10.1882) a dcéra Etelka (29.6.1884).

Amerikánci kupujú majer

24. júna 1926 Eduard Schlesinger a jeho syn Géjza Sász, statkári v Malej Jesenici podpísali v Žiline u brata a strýka Dr. Emila Schlesingera na Masarykovej ulici č. 470 zmluvu, ktorou odpredali 162 katastrálnych jutár a 89 siah nehnuteľností za 799 000 čsl. Korún.

Nadobúdateľmi majetku sa stalo 9 roľníkov z Papradna, ktorí zarobili peniaze v Amerike a ich potomkovia vlastnia pozemky v obci dodnes.

V roku 1921 zlúčením Veľkej a Malej Jasenice vznikla dnešná obec Jasenica.

3.6. Pamiatky

V obci sa nachádzajú dve historické pamiatky, ktoré boli zaradené do súboru národných pamiatok.

- Rímskokatolícky kostol sv. Michala Archanjela. Neskorobarokový, jednolod'ový kostol, bol postavený v roku 1781 na mieste staršieho kostola z 13. storočia. Nachádzajú sa v ňom tri vzácne barokové oltáre. Hlavný oltár – Oltár sv. Michala Archanjela a dva bočné oltáre : Oltár Zvestovania Pána a Oltár Korunovania Panny Márie. Do súčasnosti prešiel viacerými úpravami interiéru aj exteriéru. Posledná veľká oprava kostola sa uskutočnila v roku 2002.

- Kaštieľ v Jasenici – renesačný kaštieľ Suňogovcov z roku 1526. Budova kaštieľa prešla mnohými slohovými úpravami, poslednou na prelome 19. a 20. storočia. V 20. storočí objekt chátral. Až v roku 2001 sa začala rekonštrukcia, ktorá bola ukončená v roku 2005.

3.7. Významné osobnosti obce

SAMUEL CHALUPKA

Evanjelický farár a spisovateľ, pôsobil v Jasenici v rokoch 1627 – 1636.

Narodil sa okolo roku 1600 v Ľupči a zomrel v januári 1668 v Trenčíne. Najskôr študoval v Ružomberku, potom vo Zvolene a v Bytči. V roku 1622 študoval na univerzite vo Wittenbergu. Po ukončení štúdií bol od roku 1624 učiteľ a konrektor gymnázia. Od roku 1626 pôsobil v Bytči ako diakon, od roku 1627 do roku 1636 pôsobil ako evanjelický farár v Malej Jasenici. Jeho ďalšími pôsobiskami boli Diviaky, Liptovský Trnovec a Trenčín.

Písal barokovú náboženskú literatúru, najmä pohrebné kázne.

JÁN HORECKÝ

Kňaz, básnik, prekladateľ, zakladajúci člen Matice slovenskej, patrón gymnázia v Kláštore pod Znievom, rozširovateľ tlače, spoluzakladateľ Slovenskej literárnej školy, Ján Horecký, pôsobil na fare v Jasenici od novembra v roku 1868 do roku 17.3.1904, kedy zomrel.

Narodil sa 12. mája 1831 vo Svederníku. Študoval v Žiline a Nitre, štúdium teológie ukončil v roku 1854 v Pešti.

Národne sa začal prejavovať ešte počas štúdia v seminári v Pešti, kde patril k zakladateľom Slovenského odseku Literárneho spolku. Prispieval básňami do slovenských časopisov, do slovenského jazyka preložil viaceré rozprávky pre mládež. Spoluzakladal Slovenskú literárnu školu. Od roku 1853 uverejňoval básne s náboženskými aj národnými a osvetovými motívami.

Je pochovaný na cintoríne v Malej Jasenici.

ĽUDOVÍT JÁN PERGER

Autor bočného (južného) oltárneho obrazu z roku 1860 v Kostole sv. Michala Archanjela v Jasenici.

Narodil sa 1.11. 1816 v Kremnici a zomrel v Trenčíne v roku 1865. Jeho otec Leopold Perger bol baník. Matka Mária, rod. Bošaňová. Koncom 1. polovice 19. storočia pôsobil pravdepodobne v Pešti. V rokoch 1853 – 1855 bol väznený v Ilave pre falšovanie bankoviek. Od prepustenia v roku 1855 sa živil ako potulný portrétista. Trenčiansky podžupan Nozdrovický mu dal v Trenčíne zriadiť ateliér a poveril ho maľovaním viacerých podobizní. Jeho diela sú v zbierkach Galérie hlavného mesta SR Bratislavy a v Budapešti.

ANNA IVANOVÁ

Anna Ivanová (1899 – 1961) sa narodila 26. 02. 1899 v Jasenici, ako tretie dieťa v rodine hlboko veriaceho učiteľa – organistu Augustína Iványiho a jeho manželky Emílie, rodenej Babíkovej. Po skončení školy – maturovala v Košiciach na gymnáziu a absolvovala kurz učiteľskej spôsobilosti – nastúpila v roku 1921 ako riaditeľka štátnej ľudovej školy v Moravskom Lieskovom v podjavorinskom kraji. Tu vyučovala deti, ktorým obetavo venovala všetky svoje sily a talent, bez ohľadu na ich sociálnu a náboženskú príslušnosť. Mladá učiteľka tu naplno rozvinula svoj talent pre literárnu tvorbu a hudobnú kompozíciu.

Pôsobila tu od roku 1921 až do roku 1940 ako obľúbená učiteľka a organistka a tu začala písať aj lyrickú poéziu, ktorú uverejňovala pod pseudonymom Nelly Simorová. Spolupracovala s Martinom Rázusom, tamojším evanjelickým farárom, s jeho sestrou Máriou Rázusovou – Martákovou, aj s Ľudmilou Podjavorinskou. Osobitný talent prejavila v oblasti hudobnej kompozície. Vytvorila viacero piesní a hudobných pásiem pre školské slávnosti. Jej vrcholným dielom je opereta Jedným sníčkom anjeličkom, ktorú predviedla na Deň matiek v roku 1934 v Moravskom Lieskovom. Knižne vyšla v roku 1941 v SSV. Je to prvá slovenská detská opereta. Autorka hru starostlivo naštudovala, režírovala a aj sprevádzala hrou na klavíry. Operetu hrali aj v Bratislave, Piešťanoch, Novom meste nad Váhom, či ďalších mestách. V Piešťanoch autorke odovzdali zo spolku Živena vavrínový veniec, ako prejav uznania a vďačnosti. V októbri 1934 pozvali Annu Ivanovú a účinkujúce deti do Prahy, kde operetu predviedli. Medzi oduševnenými divákmi bola aj dcéra prezidenta T. G. Masaryka, Dr. Alica Masaryková, ktorá prevzala patronát nad predstavením. Kritiky v novinách a časopisoch vysoko hodnotili nezvyčajný umelecký výkon jednoduchých dedinských detí, ktoré prekvapili svojím nadaním, muzikálnosťou a spontánnym hereckým prejavom.

Ďalším pozoruhodným dielom Anny Ivanovej je detské divadelné predstavenie vo veršoch a spevoch Trinásť vnúčat starej mamy. Aj táto skladba je zameraná na výchovu k pracovitosti a statočnosti.

Od roku 1940 - 1944 pôsobila Anna Ivanová v Bratislave. Bola riaditeľkou školy v Karlovej Vsi, kde vyučovala, venovala sa hudobnej kompozícii a písala. Napísala niekoľko chrámových piesní (Jedno žriedlo, Stavajme v srdci chrám Boží) a viacero piesní zábavného žánru (Milujem Hanku, To meno nikdy nevypoviem, Všetko je tak dobre, ako je, Protekcia), ktoré s úspechom naspieval pre rozhlasových poslucháčov Fr. Krištof Veselý.

Z jej literárnej tvorby treba spomenúť viaceré veršované epické detské poviedky, básne nábožensko-výchovného charakteru pre deti a veršované legendy ku cti Panny Márie.

Po skončení vojny pôsobila Anna Ivanová v nitrianskom okrese ako riaditeľka školy vo Výčapoch-Opatovciach až do roku 1946. Pochovaná je v Moravskom Lieskovom, kde odpočíva v hrobe spolu so svojou tetou.

SUŇOGOVCI Z JESENICE

Šľachtický rod z Jesenice. Podľa zachovanej listiny predal nitriansky biskup Michal II. 6. júna 1394 zakladateľovi rodu abovskému podžupanovi Mikulášovi Suňogovi v Jasenici dedičné richtárstvo za 50 ríšskych mariek. Jeho syn Matej bol v roku [1458](#) zapísaný ako kráľovský človek [hradu Bystrica](#), v roku 1462 Košece, v roku 1472 sa uvádza ako sused obce [Ladce](#). Matej mal synov Gašpara a Bartolomeja, ktorí v roku 1487 získali od kráľa Mateja [Visolaje](#) a [Sverepec](#).

Matejov syn Gašpar založil magnátsku vetvu rodu. Sobášom s vdovou po Rafaelovi z Hatnej získal časť budatínskeho panstva. Hlavným sídlom tejto vetvy sa stal [Budatínsky hrad](#), neskôr si postavili aj kaštieľ v [Radoli](#). Gašparovi vnuci Ján a Juraj boli v roku 1588 povýšení na barónov. Obe vetvy neskôr získali aj povýšenie do grófskeho stavu, no Jurajova vetva vymrela už v roku 1727. Posledným mužským potomkom bol Ján Nepomuk z Jánovej vetvy, ktorý v roku 1798 zomrel a zanechal len jednu dcéru Jozefu. Jej manželom sa stal Anton Csáky a budatínske panstvo týmto sobášom prešlo do majetku [Csákyovcov](#).

Matejov syn Bartolomej založil zemiansku vetvu, ktorej sídlom bol [kaštieľ v Jasenici](#). Bartolomejov syn Juraj mal synov Mikuláša a Daniela. Daniel Suňog dal v roku 1618 postaviť v Jasenici renesančný kaštieľ, ktorý sa stal sídlom rodu. Podľa jeho vzoru vznikol aj kaštieľ v Divinke, prestavaný v roku 1723 Danielovým pravnikom Mikulášom. V jasenickom kaštieli ďalej býval Mikulášov syn Štefan a jeho potomkovia, v Divinke sa usadil ďalší Mikulášov syn František. Príslušníci zemianskej vetvy Suňogovcov patrili k stredne bohatým šľachticom a často zastávali rôzne funkcie v Trenčianskej stolici – napr. Václav sa v roku 1520 spomína ako slúžny, Juraj v roku 1580 ako prísažný, Daniel bol v rokoch 1614-1623 trenčianskym slúžnym, v rovnakej funkcii sa v roku 1783 spomína Michal.

Panstvo Veľká Jasenica vlastnili Suňogovci 482 rokov.

Ján Suňog sa snažil majetok spravovať po zrušení poddanstva v nových podmienkach, ale nie s veľkým úspechom. Po neúspešných podnikateľských pokusoch so súkenkou a ťažbou uhlia celé panstvo Veľká Jasenica skončilo s dlhmi v exekúcií a Suňogovci Jasenicu v 70. rokoch 19. storočia opustili.

JANKOVIČOVCI Z JESENICE

5. augusta 1686 kráľ Leopold I. udelil šľachtický titul a predikát „z Jesenice“ Mikulášovi Jankovičovi a jeho manželke Zuzane Rajczy. Svadbou ich syna Mikuláša Jankoviča z Jesenice s dcérou Mikuláša Suňoga, Kristínou Suňogovou došlo k spojeniu oboch jasenických šľachtických rodov. Ich vnuk Mikuláš Jankovič z Jesenice bol významný uhorský zberateľ a historik, v roku 1856 odkúpilo Maďarské národné múzeum zbierku 63 tisíc zväzkov kníh, 1400 kódexov, 4000 listín, 12 archívnych dokumentov a množstvo

obrazov, mincí, šperkov, zlatníckych prác a starých zbraní, ktorá vytvorila základ zbierkového fondu múzea.

József Béla Jankovič ušiel po revolúcií v Maďarsku v roku 1956 do Nemecka. V roku 1963 sa oženil s Alexandrou Louisou Leonorou barónkou van Voerst van Lynden a presťahoval sa do Holandska, kde bol v roku 1976 kráľom zaradený medzi holanskú šľachtu s menom Jankovich de Jeszenice.

Ich dcéra Alexandra Liliane Laureola Jankovich de Jeszenice je krstnou mamou holandskej princeznej Alexie.

4. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

4.1. *Výchova a vzdelávanie*

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola 1.-4. ročník Jasenica
- Materská škola Jasenica

4.2. *Sociálne zabezpečenie*

Sociálne služby v obci zabezpečujeme prostredníctvom spoločného obecného úradu.

Oddelenie soc. Služieb sa zaoberá žiadosťami o posúdenie odkázanosti na sociálnu

Službu. V rámci obce Jasenica sa v roku 2018 poskytovala opatrovateľská služba 3 občanom.

4.3. *Kultúra*

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje zabezpečuje kultúrny referent.

4.4. *Hospodárstvo*

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

Holičstvo a kaderníctvo

Pohostinstvo

Reštaurácia

Predajňa rozličného tovaru

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

SHR Mária Šľapková

5. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2018. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2018 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2018.

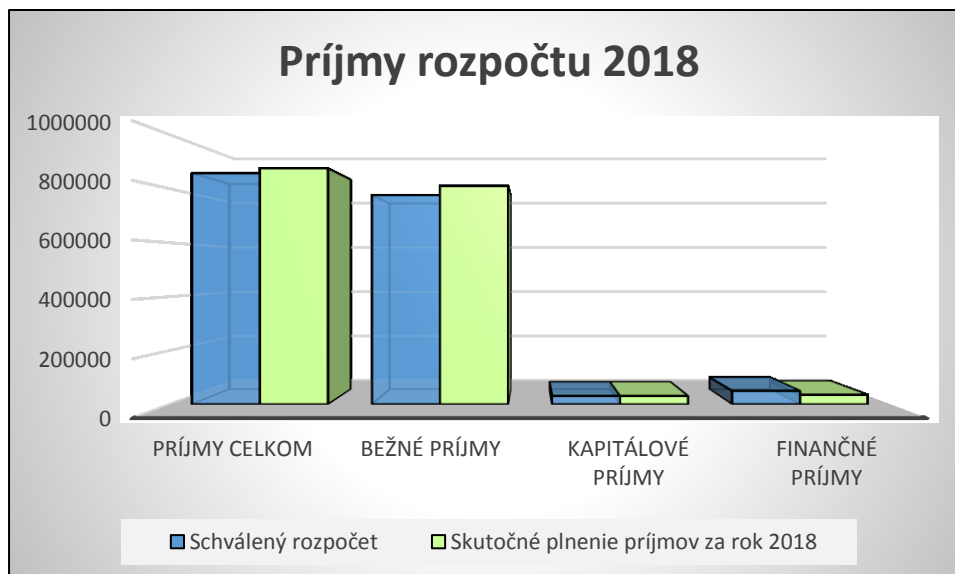
Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 1.3.2018 uznesením č.2/2018

Rozpočet bol zmenený dvakrát:

- prvá zmena schválená dňa 16.8.2018 uznesením č. 26/2018
- druhá zmena schválená dňa 15.10.2018 uznesením č. 34/2018

5.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2018

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2018	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	794 615,00	857 215,00	875 455,36	102,13
<i>z toho :</i>				
Bežné príjmy	774 615,00	776 415,00	809 589,19	104,27
Kapitálové príjmy	0,00	30 900,00	30 849,40	99,84
Finančné príjmy	20 000,00	49 900,00	35 016,77	70,17
Výdavky celkom	794 615,00	857 215,00	850 076,77	99,17
<i>z toho :</i>				
Bežné výdavky	700 715,00	699 215,00	703 894,80	100,67
Kapitálové výdavky	50 900,00	98 400,00	87 769,39	89,20
Finančné výdavky	43 000,00	59 600,00	58 412,58	98,01



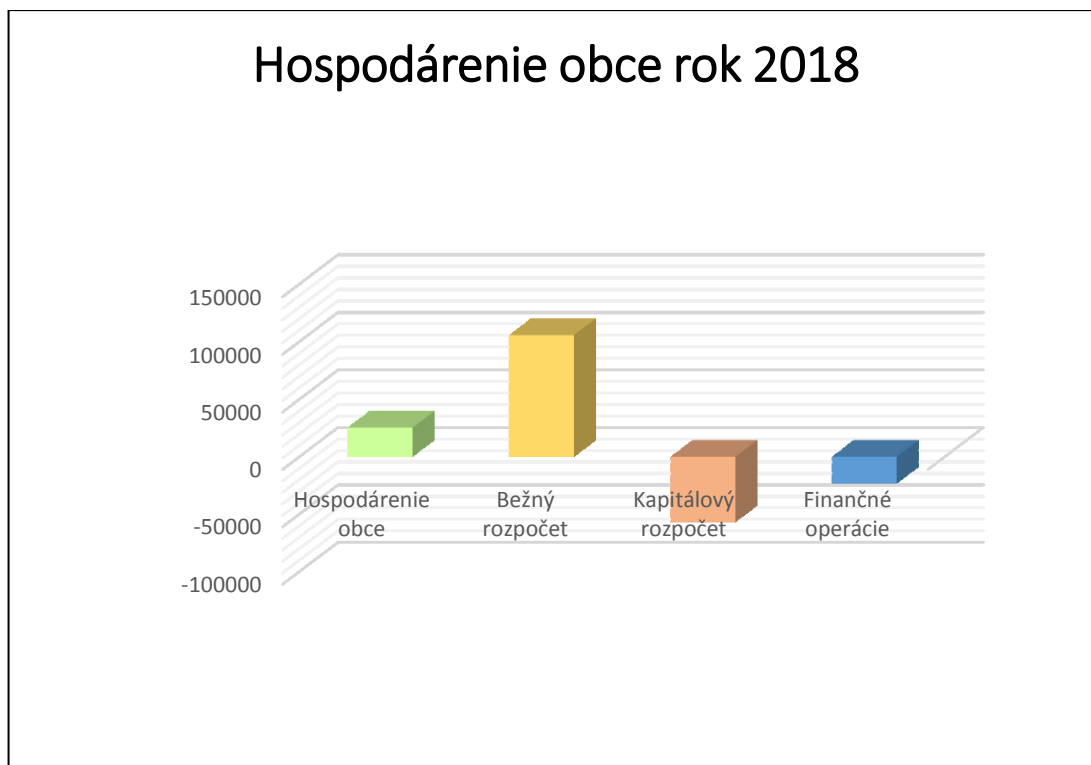
5.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2018

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2018 v EUR
Bežné príjmy spolu	809 589,19
z toho : bežné príjmy obce	809 589,19
Bežné výdavky spolu	703 894,80
z toho : bežné výdavky obce	703 894,80
Bežný rozpočet	105 694,39
Kapitálové príjmy spolu	30 849,40
z toho : kapitálové príjmy obce	30 849,40
Kapitálové výdavky spolu	87 769,39
z toho : kapitálové výdavky obce	87 769,39
Kapitálový rozpočet	-56 919,99
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	48 774,40
Vylúčenie z prebytku	0,00
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	48 774,40
Príjmové finančné operácie	35 016,77
Výdavkové finančné operácie	58 412,58
Rozdiel finančných operácií	-23 395,81
PRÍJMY SPOLU	875 455,36
VÝDAVKY SPOLU	850 076,77
Hospodárenie obce	25 378,59
Vylúčenie z prebytku	3 710,39
Upravené hospodárenie obce - schválenie apríl 2019	21 668,20
Vylúčenie z prebytku – 8 b.j zábezpeka na byty	6 352,57
Vylúčenie z prebytku – 16 b.j B zábezpeka na byty	5 148,66
Vylúčenie z prebytku – 16 b.j B zábezpeka na byty	6 539,17
Vylúčenie z prebytku – príspevok na defibrilátor	740,00
Upravené hospodárenie obce – schválenie jún 2019	2 887,80

Prebytok rozpočtu v sume 2 887,80 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, navrhujeme použiť na :

- tvorbu rezervného fondu **2 887,80 EUR**

Suma vo výške **22 490,79 EUR** sa vylučuje z prebytku, nakoľko uvedená suma je zostatok hospodárenia spoločnej úradovne, vložené zábezpeky na nájomné byty a verejná zbierka na defibrilátor .



5.3. Rozpočet na roky 2019 - 2021

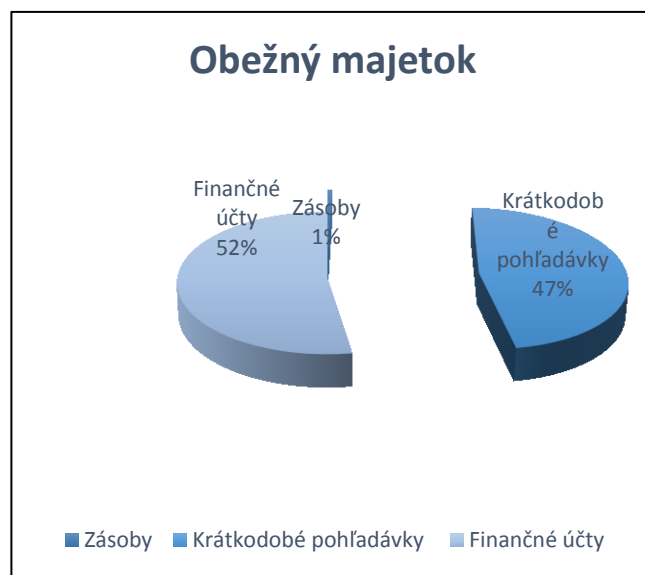
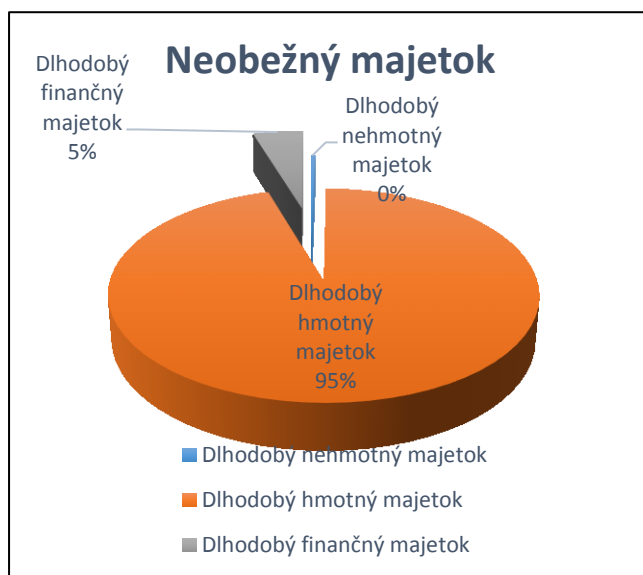
	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018	Rozpočet na rok 2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2020
Príjmy celkom	804 167,45	875 455,36	1 037 820,00	1 099 395,00	965 795,00
<i>z toho :</i>					
Bežné príjmy	728 456,57	809 589,19	982 420,00	1 046 795,00	913 195,00
Kapitálové príjmy	5 000,00	30 849,40	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	70 710,88	35 016,77	55 400,00	52 600,00	52 600,00

	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018	Rozpočet na rok 2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2020
Výdavky celkom	789 695,74	850 822,77	1 037 820,00	1 099 395,00	965 795,00
<i>z toho :</i>					
Bežné výdavky	673 496,63	703 894,80	888 220,00	1 000 695,00	867 695,00
Kapitálové výdavky	74 007,53	88 515,39	90 000,00	39 100,00	38 500,00
Finančné výdavky	42 191,58	58 412,58	59 600,00	59 600,00	59 600,00

6. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

6.1. Majetok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018	Predpoklad na rok 2018
Majetok spolu	2 989 928,84	2 977 369,40	2 977 369,40
Neobežný majetok spolu	2 915 174,46	2 870 865,84	2 870 865,84
<i>z toho :</i>			
Dlhodobý nehmotný majetok	8 606,91	8 756,91	8 756,91
Dlhodobý hmotný majetok	2 774 208,99	2 729 750,37	2 729 750,37
Dlhodobý finančný majetok	132 358,56	132 358,56	132 358,56
Obežný majetok spolu	74 069,32	104 459,21	104 459,21
<i>z toho :</i>			
Zásoby	40,02	510,58	510,58
Zúčtovanie medzi subjektami VS			
Dlhodobé pohľadávky			
Krátkodobé pohľadávky	19 678,33	49 143,35	49 143,35
Finančné účty	54 350,97	54 805,28	54 805,28
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	/		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	/		
Časové rozlíšenie	685,06	2 044,35	2 044,35



Analýza významných položiek majetku z účtovnej závierky:

V roku 2018 obec **zaradila** do majetku :

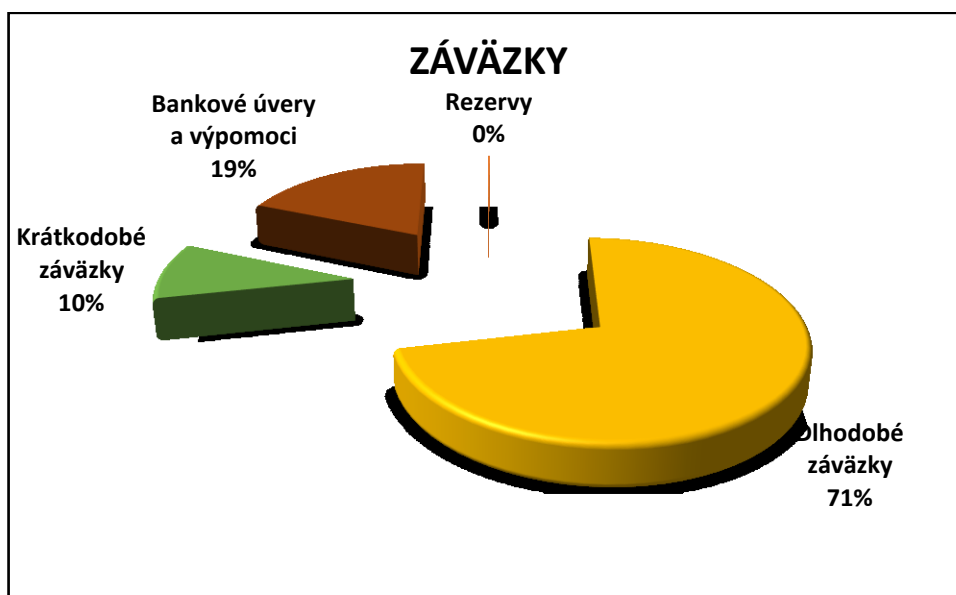
➤ Dlhodobý nehmotný majetok – <i>web stránka obce</i>	1 620,00 €
➤ Technické zhodnotenie budovy PZ – <i>rekonštrukcia</i>	45 169,94 €
➤ Rozšírenie verejného osvetlenia Lúky	3 372,00 €
➤ Rozhlasová ústredňa VM Florian	2 346,90 €
➤ Ťažné zariadenie Škoda Rapid	300,00 €

V roku 2018 obec **vyradila** z majetku:

➤ Pozemky –predaj na základe Kúpno-predajnej zmluvy	109,31 €
---	----------

6.2. Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018	Predpoklad na rok 2018
Vlastné imanie a záväzky spolu	2 989 928,84	2 977 369,40	2 977 369,40
Vlastné imanie	948 578,66	989 824,89	989 824,89
z toho :			
Oceňovacie rozdiely			
Fondy			
Výsledok hospodárenia	948 578,66	989 824,89	989 824,89
Záväzky	959 935,42	906 147,28	906 147,28
z toho :			
Rezervy	700,00	700,00	700,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	/		
Dlhodobé záväzky	703 649,86	648 195,05	648 195,05
Krátkodobé záväzky	68 767,62	88 434,29	88 434,29
Bankové úvery a výpomoci	186 817,94	168 817,97	168 817,97
Časové rozlíšenie	1 081 414,76	1 081 397,23	1 081 397,23



Dlhodobé záväzky tvoria:

Záväzok	Hodnota záväzku k 31.12.2018	Opis
Úver zo ŠFRB	165 250,11	Úver prijatý na výstavbu 8b.j. v sume 263 260,97 € so splatnosťou do roku 2036.
Úver zo ŠFRB	289 324,01	Úver prijatý na výstavbu 16b.j. v sume 492 830,11 € so splatnosťou do roku 2035.
Ostatné dlhodobé záväzky	168 817,94	Faktúra za rekonštrukciu verejného osvetlenie v obci, úhrady sú prevádzané podľa splátkového kalendára so splatnosťou v roku 2031.

6.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2017	Zostatok k 31.12 2018
Pohľadávky do lehoty splatnosti	19 678,33	49 143,35
Pohľadávky po lehote splatnosti	0,00	0,00

6.4. Záväzky

Záväzky	Zostatok k 31.12 2017	Zostatok k 31.12 2018
Záväzky do lehoty splatnosti	772 417,48	736 929,34
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00

7. Hospodársky výsledok za 2018 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018	Predpoklad na rok 2019
Náklady	785 445,78	771 704,79	
50 – Spotrebované nákupy	90 515,38	76 953,51	
51 – Služby	115 614,10	78 057,66	
52 – Osobné náklady	433 451,86	474 609,04	
53 – Dane a poplatky	/	955,92	
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	9 805,19	2 729,64	
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	120 643,17	121 695,03	
56 – Finančné náklady	11 134,87	11 056,52	
57 – Mimoriadne náklady	/		
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	4 281,21	5 647,47	
59 – Dane z príjmov			
Výnosy	854370,58	831 036,38	
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	68 709,51	49 108,96	
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	/		
62 – Aktivácia	/		
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	333 316,20	371 014,07	
64 – Ostatné výnosy	186 888,80	202 482,83	
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	600,00	700,00	
66 – Finančné výnosy	1,92		
67 – Mimoriadne výnosy	/		
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	190 677,89	207 730,52	
Hospodársky výsledok /+ kladný HV,- záporný HV/	-5 251,46	59 331,59	

Hospodársky výsledok v sume 59 331,59 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – *Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.*

V roku 2018 boli na účet 428 zaúčtované zistené chyby minulých rokov:

1. Zábezpeky na nájomné byty boli v rokoch 2005 – 2017 prijaté a zaúčtované priamo do výnosov, nie na účty dlhodobých záväzkov. V roku 2018 boli tieto zábezpeky preúčtované na účty 479+príslušná analytika podľa jednotlivých bytoviek v celkovej výške 19 132,86 €.

2. Účet 428 bol zvýšený o opravu roku 2017 vo výške 547,00 €. Ide o výnosy spoločného úradu nezaúčtované v roku 2017.

8. Ostatné dôležité informácie

8.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2018 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ - 1 -	Účelové určenie grantu, transferu uviesť : školstvo, matrika, - bežné výdavky - kapitálové výdavky - 2 -	Suma poskytnutých finančných prostriedkov - 3 -	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov - 4 -	Rozdiel (stĺ.3 - stĺ.4) - 5 -
MV SR BA	Register adries - bežné výdavky	32,40	32,40	0,00
MV SR BA	Evidencia obyvateľov - bežné výdavky	359,04	359,04	0,00
MV SR BA	Matrika - bežné výdavky	2 019,92	2 019,92	0,00
OÚ ŽP TN	Životné prostredie - bežné výdavky	103,38	103,38	0,00
MD SR	CD a PK - bežné výdavky	893,91	893,91	0,00
MD SR	Stavebný úrad - bežné výdavky	22 969,23	22 969,23	0,00
OÚ TN	Školstvo MŠ - bežné výdavky	1 601,00	1 601,00	0,00
OÚ TN	Školstvo ZŠ - bežné výdavky	99 847,00	99 847,00	0,00
ÚPSVaR	VPP - bežné výdavky	17 831,59	17 831,59	0,00
OÚ	Voľby - bežné výdavky	526,86	526,86	0,00
DPO SR	PZ - bežné výdavky	3 000,00	3 000,00	0,00
CELKOM	transfery bežné	149 184,33	149 184,33	0,00
MV SR BA	PZ rekonštrukcia - kapitál.výdavky	30 000,00	30 000,00	0,00
CELKOM	transfery kapitálové	30 000,00	30 000,00	0,00

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

ZŠ -bežné výdavky	98 460,00€
-vzdelávacie poukazy	1 350,00 €
- knihy	37,00 €

V roku 2018 obec prijala dotáciu vo výške 30 000,00 € na rekonštrukciu budovy Požiarnej zbrojnice. Celkové výdavky na rekonštrukciu budovy boli vo výške 45 169,94 €

8.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2018 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č.1 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
Telovýchovná jednota	Bežné výdavky	3 594,14

8.3. Významné investičné akcie v roku 2018

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2018:

- Rekonštrukcia budovy Požiarnej zbrojnice

8.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Rozšírenie obecného vodovodu

8.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

Vypracovala:

Miroslava Gabanová

Schválil:

Ing. Richard Pekar
starosta obce Jasenica

V Jasenici dňa 16.6.2019

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke